

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za goznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se jbla govoolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Koblarjev poraz.

V Kranju je umrla dne 24. julija 1901. zasebnica Terezija Eržen. Njen jedini brat se je oglasil kot dedič, a je na svoje veliko začudenje izvedel, da se nahaja vse premoženje umrle sestre, v znesku 10.000 K, v rokah tehanta Koblarja.

Pri zapuščinski oblasti je tehant Koblar izjavil, da mu je Terezija Eržen svoje premoženje pet dni pred smrtjo darovala, in sicer med živimi.

Brat Terezije Eržen pa je imel priče, da tehantu ta hranilnična knjižica ni bila darovana med živimi, ampak da mu je bila izročena le, da jo shrani, in zato je nastopil pot tožbe.

Pred prvo obravnavo so se zgodile prav čudne reči. V Kranju so namreč pripravili priče.

Pri obravnavi sta se namreč tehant Koblar in njegov zastopnik dr. Furlan postavila na stališče, da je Terezija Eržen tehantu Koblarju darovala med živimi dotično hranilnično knjižico, med tem, ko je zastopnik tožiteljev, dr. Tavčar, zastopal stališče, da Terezija Eržen rečene hranilnične knjižice sploh ni med živimi darovala tehantu Koblarju, sicer pa da je taka trditev, kakor jo Koblar trdi, sploh neveljavna.

Ljubljanska sodnija ni neinteresiranim pričam toliko verjela, kakor interesiranemu Koblarju. Zaslišala je Koblarja pod prisego in je ta pod prisego potrdil, da mu je bila hranilnična knjižica med živimi darovana. Na podlagi tega je sodnija tožbo odbila, češ, da nima niti najmanjšega vzroka dvomiti nad besedami gospoda, dekana in da je taka daritev, kakor jo trdi Koblar, veljavna.

Proti tej razsodbi ljubljanske sodnije se je dr. Tavčar pritožil na višjo sodnijo v Gradcu in ta je spoznala, da je ljubljanska sodnija napačno ocenila dokazni in razpravni izid ter vsled tega dvignila prvo sodbo ter obsodila tehanta Koblarja, da mora v zapuščino Terezije Eržen izročiti hranilnično knjižico z vlogo 9800 K ter plačati sodne stroške.

Proti tej razsodbi se je pritožil Koblar na najvišjo sodnijo, ki pa je njegovo pritožbo odbila in potrdila razsodbo višje sodnije v Gradcu. Ta razsodba najvišje sodnije se glasi:

V imenu njegovega Veličanstva cesarja!

C. kr. najvišji sodni dvor je kot revizijska sodnija v pravni stvari Martina Eržena, tožnika, zastopanega po dr. ju Tavčarju zoper Antona Koblarja, toženca, zastopanega po dr. ju Furlanu radi izročbe hranilne knjižice po 9800 kron s pripadki vsled revizije toženca zoper sodbo c. kr. višje deželne sodnije v Gradcu kot prizivne stopnje z dne 17. aprila 1902 Bc II. 8/2/3, R II. 10/2, s čimur se je zavoljo priziva tožnikovega in rekurza toženčevega izpremenila sodba c. kr. deželne sodnije v Ljubljani z dne 27. decembra 1901 Cg I. 288/1/8 — v tajni seji razsodil:

Revizija se zavrne in je toženec dolžan, tožniku na stroških revizijskega odgovora v 14 dneh v izogib izvršbe povrniti 190 K 86 vin.

Razlogi. Revizija se naslanja na revizijske razloge § 503. št. 2., 3. in 4. c. pr. r. Revizijski razlog pomanjkljivosti v postopanju tiči baje v tem, da je prizivna sodnija brez zopetnega zaslišanja toženca, oziroma prič, izpovedbe deloma drugače nego prvi sodnik raztolmačila, deloma izpovedbe prič proglasila za nemerodajne. Vendar ta razlog ne glede na to, da se pogreša tudi odgovarjajoči mu revizijski predlog na razveljavljenje prizivne sodbe in na zavrnitev zadeve prizivni sodnji, vobče ne obstoja, kajti druga stopinja je, nedotaknivi se prepričanja prvega sodnika glede resničnosti pričin, kakor tudi toženčevih povedb, ravno od prvega sodnika dokazana dejstva uporabila v podlago svoji sodbi. Toda vprašanje, jeli z dejstvi, katera so se doglala z izpovedbami od prvega sodnika zaslišanih prič, potrjena daritev med živimi ali mandat-ili ne, ni le predmet dokaznega preudarjanja, marveč pravno vprašanje, ki se ima rešiti na podlagi pravnega sklepanja iz dokazanih dejstev, ki se tedaj ne da izpodbijati z revizijskim razlogom § 503. št. 2. c. pr. r. Tudi v obravnavi revizijskega razloga št. 3. § 503.

c. pr. r. se nikakor ni pokazalo, da je prizivna sodnija kako aktom nasprotujočo dejansko okoliščino privzela v podlago, marveč se izpodbija le pravna presoja relevantnosti posameznih dejanskih okoliščin.

V istini se je tedaj obrazložil izključno le z izrečno navedbo § 503. št. 4. c. pr. r. uveljavljeni revizijski razlog napačne pravne presoje.

Vendar revizija tudi v tej smeri ni utemeljena.

Da bi se moglo sklepati na daritev med živimi z istočasno izročitvijo podarjene stvari, — kakor je to storil prvi sodnik, — moral bi se predvsem in predtem iz dotičnih izjav izročiteljice in prejemnika izvajati pravni sklep, da se je izročiteljica zadevnega objekta — v tem slučaju celega svojega premoženja — že v trenutku izročitve hotela docela ter nepreklicno (§ 946. o. d. z.) iznebiti, in na drugi (darovančevi) strani morala bi izjavi izročiteljice slediti izrečno ali molče oddana izjava, da se daritev sprejme. Toda med dejstvi, ki so se smatrala za dognana, pogreša se oboje.

Če je že samo ob sebi kaj malo verjetno, da se je Reza Eržen, ki je — po povedbi prič Likozar — molila k Materi Božji za ozdravljenje, hotela celega svojega imetka — izvzemši 200 K, katere naj bi zanjo dvignil dekan, — ob življenju iznebiti in se izpostaviti nevarnosti uboštva, se tudi v njenih, od toženca in od prič potrjenih izrekih le-ta volja ne da zazreti.

Res, da navaja priča Marija Pinter besede Reze Erženove: »da bode g. dekan izročil, da nam šenka med živimi«, in priča Uranič pravi, da mu je pokojnica rekla: »Jaz sem g. dekanu dala 100 gld., da jih bodo Vam šenkali«, slednjemu (Uraniču) torej nikakor, da je že podarila; vendar proti tožencu ni rabila izraziti »šenkati, darovati«, marveč govorila le v izrazih »izročiti, dati«. Z vsa pravico povdajra prizivna sodnija, da v zvezi z besedami: »dam«, »izročim« pristavek »med živimi«, ne pomeni toliko, da bi se z njim dala izraziti kaka vršeda se »donatio inter vivos«; pač paje iz tega edino le povzeti

pokojničina volja povdariti, da knjižico že sedaj izroča v roke toženčeve, da mu jo že sedaj zaupa. Iz besed, v katerih je govorila proti tožencu, tudi ne sledi, da naj bi že takoj, torej pred njeno smrtjo razpolagal s hranilno knjižico in izplačal posamezne svote. Nasprotno ravno njeni izreki: »da ne boste imeli radi mojega premoženja ne pred davkarijo, ne pred sodnijo opraviti, kadar me ne bode več, ampak da boste potem kar sami vse uredili« ter: »vendar nočem napraviti testamenta, da ne bode treba plačati percent«, opravičujejo sklep, da je Reza Erženova pričakovala izvršitev svojih naročil stoprav po svoji smrti.

Toda tudi kake izjave toženca, da — bodisi v lastnem, bodisi v imenu obdarovancev, — daritev kot izvršeno sprejme, je v toženčevih navedbah zmanjkat. Za svojo osebo je sprva celo odklanjal, pozneje pa opustil vsako izjavo. Prevzema knjižice te sprejemne izjave ne more nadomestiti, ker pomenja istotako tudi prevzemo hranilca. Izrečna izjava bi bila tembolj potrebna, ker bi šele s tem izročiteljica zamogla dobiti polno zavest o toženčevem pojmovanju glede njenih izrekov in glede izročitve knjižice. Sicer se tudi že iz okoliščine, da se toženec hranilne knjižice — izvzemši od Reze Erženove zahtevanih 200 K — do njene smrti ni dotaknil, s lahkoto sklepa, da je tačas daritev presojal kot donatio »mortis causa«.

Pravno mnenje višje deželne sodnije, da se ni izvršila daritev med živimi, marveč naklonitev za slučaj smrti, kateri pa manjkajo oblike oporoke, kakor tudi oblike daritve za slučaj smrti in ki je tedaj v smislu § 956. o. d. z. neveljavna, spoznati je torej za povsem pravilno.

Če se tedaj ni sklenila nikaka pogodba, ker se ni izvršila niti perfektna daritev inter vivos, niti daritev mortis causa z vsemi po § 956. o. d. z. predpisanimi oblikami, najti je v tem pravnem opravilu zgolj oporočo, glede katere je toženec izbran za eksekutorja. Da je Reza Erženova le-to tudi imela v mislih, razvidi se iz že zgoraj navedenih njenih izrekov, glasom katerih ni hotela napraviti

LISTEK.

Praška pisma.

Zadnji čas je čas kriminalnih notic. Vsaka dežela in skoro vsako mesto ima svojo afero. Povsod devfradvacije, večje in manjše po nadarjenosti in spretnosti dotičnih gospodov in obsežnosti poverjenih jim blagajen. Predsednik te častne legije pa je praški Drozd. Tragično je, da je ravno ta, od samega papeža dekorirani gospod, zadel klerikalizmu tako bridke udarec. Mnogo so izgubili klerikalci v Pragi in v celi Češki z afero svetovaelav-ske posojilnice, zato se zdaj tudi tako krčevito trudijo, da bi si vsaj deloma pridobili izgubljeno zaupanje in izgubljeno pozicije nazaj. Ali nikako ne gre. Češka visoka duhovščina je neizmerno bogata, — ali težko, težko jim gredo denarčki iz tolstih žepov. Sanačni fond raste strašno po malem a dozda je konstatiran primankljaj 4.200.000 kron, nekateri listi pa pišejo, da bo končni deficit iznašal celih 9 milijonov.

Po malem lezejo interesantni de-

talji na dan. Ako bi ne bilo naprednih listov, bi klerikalci pač skrbeli za to, da se te kočljive intimnosti pokrijejo s »plaščem krščanske ljubezni« in posojilnični odbor bi niti še zdaj ne bil rad predkritosrčen. Posojevalo se je menda na »poštene« obzore, a med vrednostnimi pa pripi se je našlo mnogo — eksotičnih. — Vlagatelji so začeli svoje knjižice prodajati že za vsako ceno in zdaj se tudi židje živijo, da napravijo v kalni vodi, katero so jim klerikalci pripravili, svoj »kšeft«.

Praški humoristični listi polnijo svoje rubrike z duhovitimi in neduhovitimi dvptipi na klerikalno poštenost in praški »Pepiki« — à la tržaška »mularija«, ali ljubljanske »barabe« — popevajo novo poulično zbadljivko posvečenim devfradvantom po melodiji znane: »Ach, du mein lieber Augustin, Alles ist hin!« —

Sploh je ta dolgoprsta gospoda že od nekda jako ljubila spev in glasbo. No, resnica je, da si vsak običen človek ne more privoščiti domačih koncertov, niti ne tako dragocenih instrumentov kakor je bil harmonij prejšnjega direktorja svetovaelavske posojilnice, Kohouta,

ki je vreden 2000 kron in ki ga je ta dobil za »Kristkindl« od umrlega Orta. Zda ga ima policija . . . gospodi pa zazvenči še marsikaki bridki disakord v ušesih.

Kdor je sentimentalen in mehkega srca naj si prečita izvestja, kako so zaprli 74 letnega Frančiška Zbiralca, ki je malo preveč skrbno »zbiral« zaklade tega sveta in še posebno s sumljivo hitrico rešil svoje tisočake iz posojilničnih blagajen, ko je začelo smrdeti po eksploziji. Ko so zaprli Drozda, zadel ga je mrtvoud, zdaj pa, ko se je malo popravil, so prišli tudi po njega. Razume se, da je tudi on »nedolžen«, kakor monsig. Drozd in njegovi prijatelji. In ta mož je bil svoj čas mestni odbornik, ubožni oče etc. etc.

Listi pišejo, da Zbiral ni še zadnji, katerega se je polastila pravica, da še poka in se drobi pod sedeži marsikake spoštovane glave.

Še druga afera je zadnji čas vznemirjala in zanimala češki svet — proces Mildenburg. V naših demokratičnih časih se vendar ljudje še vedno trudijo in hrepene za dekoracijami, diplomami in križci

in ako je s tem spojen še kak titelček, jim srce tem hitrejšje poskakuje. Tem pojmljivejšje je, da je toliko vsega spoštovanja vrednih rodbin sedlo na limanice »genealoge« Mildenburga. Ako pride h kakemu trgovcu pošteno oblečen gospod, ki nima preneumnega obraza, in prinese prepise listin, ki pričajo, da je ta trgovec potomec starega, slavnega rodu, bi bilo res čudno, če bi se mu pokazala vrata. Razni predikati se dajo v naši družbi vendar še vedno imenitno upotrebiti in končno tak sijaj starega aristokratizma mogoče res ni brez čara. Tako so se fabricirali novi potomci starih izumrlih rodbin. In da bi bila rodbinska historija cela, so se ubogi stari, davno sprhnili plemiči v matrikah še enkrat ženili, dobivali otroke i. t. d. Otroci so vstajali v starih listinah od smrti, živeli še celo vrsto let in šele, ko so dali življenje novim potomcem v matričnih rubrikah, so jih gospodje »genealogi« poslali zopet nazaj v večni počitek.

Zanimivo je, da so ta ponarejevanja, ki so bila izvršena dokaj nerodno, prezrli tudi višji uradi in da je nekaj rodbin izposlovalo »obnovljenje svojega starega

testamenta, da ne bode treba plačati procenta, da ne bode opraviti ne pred sodnijo ne pred davkarijo. Te besede odkrivajo jasni namen, da naj bi se opustila samo oblika z nakano, ogniti se oblastvom in plačilu pristojbin.

Potemtakem v pravnem oporoku tudi ne tiči nikak mandat v smislu § 1019. o. d. z.; kajti tudi ta mandat zahteva, da se mandant tega, kar se ima tretji osebi nakloniti, že v trenutku, ko mandatarju naročuje, iznebi, in sicer nepreklicljivo iznebi; kajti tudi mandat v smislu § 1019. o. d. z. je dvostranska pogodba, ki se ne da od pojedine stranke zopet razrušiti. Če pa volja Reze Erzenove, kakor jo je povzeti iz okoliščin, ni merila na to, da se neutegoma iznebi svojega člega premoženja, oziroma če iz pokojničnih izrekov ne izhaja jasno in nedvomno le ta namera, potem preostaja le sporočilo poslednje volje, glede katerega ima dozdnevni mandatar nastopiti le ulogo testamentarnega eksekutorja.

Dokler se veljavnost oporoke preroka in ne izkaže, nedostaja toženci, ki ima vložno knjižico le v imenu Reze Erzenove in ki ni nič drugega, nego samo njen hranitelj, — ki se tedaj tudi na predpise § 323. o. d. z. na nikak način, — kakor se trdi v reviziji, — ne more sklicevati, vsak pravni naslov obdržati vložno knjižico, brž ko reprezentant zapuščine, tedaj pravni naslednik Reze Erzenove, umakne hranilno ponudbo, kar se je ravno s to tožbo zgodilo.

Tožbeni zahtevki se tedaj v svojem polnem obsegu opravičen.

Ima-li tožbenemu zahtevku ustrezajoča sodba kake učinke za pravice baje obdarovanih, o tem tukaj ni razmotrivati. Če menijo dotičniki, dajim izvirajo iz sporočila kake pravice, dano jim je na voljo, uveljaviti jih zoper zapuščino, oziroma zoper dediče. Toženca pa, ki nastopa le v svoji osebni lastnosti in nikakor ne kot mandatar kakega izmed obdarovancev, bilo je tedaj obsojiti v vse, v sodbi izrečene pripoznavne in storitve, ker on zase ne more izkazati nikake pravice do hranilne knjižice pa tudi nikakega pravnega naslova, da hi jo obdržal.

Revizija se je morala tedaj kot neutemeljena zavrniti; izrek glede stroškov revizijskega postopanja temelji v §§ 41. in 50. c. pr. r.

Ces. kr. najvišji sodni dvor.

Na Dunaju, dne 14. oktobra 1902.

Habietinek I. r.

Tako so te tedaj, Tonček, britko varale sanje o lepi knjižici Reze Erzenove, katero bode treba kaj kmalu, — »med živimi« vrniti tja, kamor sliši!

V Ljubljani, 13. novembra.

Državni zbor.

Pred včerajšnjo sejo je med drugim interpeliral posl. vitez Berks ministrskega predsednika kot voditelja justičnega ministrstva v zadevi sodnih imenovanj na Spod. Štajerskem. — V debati o Körberjevi izjavi se izvolita generalnima govornikoma

plemenitaškega imena, ki so se pa zdaj po razkrinkanju sleparskih »genealoških učenjakov« same zahvalile za nezasluzeno čast. — Sploh je pa znana stvar, da so ponarejanja listin, ki dokazujejo plemstvo, zelo pogosta in da ima komaj četrti del današnjih komornikov pravico na to dostojanstvo.

Nekateri časopisi so ob ti priliki osebno opozarjali na to, da so vse te goljufije mogoče le zaradi pomanjkljive pozornosti, s katero pazijo župniki na tako važne listine, kakor so matrike. Večkrat izginejo kar cele matrike in potem pride na dan, da so jih uporabile farovške kuharice za podpalivanje ognja. Enkrat je gospodinja po župnikovi smrti prodala njegove listine kakor makulaturu, med temi tudi jedno matriko iz leta 1618, kar je velika redkost, ker se v Češki začnajo iste šele leta 1630. Da so v matrikah iztrgani večkrat celi listi in vlepljeni novi, da so razna data ponarejena, — to je poznana stvar in zato so naprednejši listi zahtevali, da se končno tudi v Avstriji administracija teh, tako važnih listin reorganizira.

Ta kapitel o matrikah tudi za nas ni brez pomena, saj se še ni pozabila Walburgova afera... X.

posl. Bareuther in Stránsky. Bareuther je h koncu svojega govora izjavil: »Mi nismo nikoli prikrivali, da zahtevamo tesno spojitve z nemško državo, ne le, ker bi naša narodnost dobila s tem močno zaslombo, temu bi bil tudi obema državama zagotovljen mir.« Berger je zaklical: »Heil den Hohenzollern!« — Posl. Stránsky kot glavni govornik je odgovarjal stvarno in duhovito vsem nasprotnim govornikom. Körberju je očital, da ni postopal v smislu ustave, sicer bi bil moral zbornico pozvati, naj bi se odgodila, da bi se ponudilo kroni, sklepati o ostalih točkah jezikovnega načrta. Svoj govor je zaključil z uverjenjem da je zadeva ki jo zastopajo Čehi, tako močna, da jih bo dovela do politične in moralne zmage. Po seji je odgovoril trgovinski minister na vprašanje posl. Ploja zaradi počasnega razvoja raznešavalne pošte na Spod. Štajerskem.

Avstro-ogrske skupne zadeve.

V proračunski debati ogrskega državnega zbora se je oglašalo več opozicijskih govornikov, ki so skušali dokazati, da so skupni izdatki na škodo ogrski polovici. Vsem tem je odgovoril ministrski predsednik Szell. Iz njegovega govora je razvidno, da se Ogrska vkljub neprestanemu godrnjanju vendar prav dobro počuti v sedanjem razmerju z Avstrijo. Minister je izjavil, da bi bilo v avstrijskih razmerah pač marsikaj želeči, toda napram Ogrski postopa Avstrija vendar popolnoma v smislu nagodbe iz leta 1867. Da so vojaška bremena težka, pripoznava tudi Szell, toda, ako bi hoteli Ogrji imeti samostojno armado, bili bi stroški še mnogo večji. O skupnih stroških za Bosno in Hercegovino je trdil Szell, da ti deželi stroške sami zmoreda. Na vprašanje, kako dolgo še bo trajala okupacija Bosne in Hercegovine, je odgovoril minister: Tako dolgo, dokler bodo obstali nagibi, ki so napravili okupacijo potrebno in katerih nagibov ne more nihče prezreti, ki pozna ta vihar ni kot na vztoku. V ostalem pa je Szell vsem govornikom obljubil, da bo ogrska vlada storila vse, da se ne oslabi moč Ogrske.

Liberalno meščanstvo v Monakovem

je pri predstojajočih občinskih volitvah prvič nastopilo z vso resnobo proti centralizmu, v katerem je spojen ultramontanizem. Dotični poziv meščanov pravi med drugim: Vse skupno ljudsko šolstvo naj bi se vključilo še tesneje v spone ultramontanskega gospodstva, dočim je vendar pred vsem potrebno enotno ljudsko šolstvo tako v finančnem oziru, kakor z ozirom na mirno življenje raznih veroizpovedanj. Svoboda znanja, razvoj lepih umetnosti, ki se nočejo pokoriti ultramontanskim željam, naj bi se na škodo starih interesov podjarmile. Zato pa bi radi posejali klerikalci deželo s samostani, da bi se potlačilo vsako svobodno gibanje ljudstva ter bi se posebno šole izročile samostanom. Ako bi v našem občinskem svetu prišli centralisti na krmilo, kakor so v deželni zboru, bi se vsa naša, visoko razvita kultura, ki je edino le stvarstvo liberalizma, s silo nazaj potisnilo. Tedaj je tudi Bavarska, ki je na glasu klerikalne države, spoznala eminentno nevarnost, ki ji preti od klerikalizma.

Najnovejšje politične vesti.

Parlamentarna koalicija. Poljaki so baje prijazni vladnemu prizadevanju, da se ustanovi parlamentarna koalicija, vendar so se dosedaj zanjo izrekli samo veleposestniki. — Zaradi cesarske himne. Ko se je pri vojaški slavnosti v Kološvaru svirala cesarska himna, je proti isti demonstriral med drugimi tudi posl. Nessi, ki je častnik v rezervi. Vojaški častni sod je uvedel vsled tega proti njemu preiskavo, kar je imelo za posledico, da se je dosedaj 400 rezervnih častnikov na Ogrskem odpovedalo šaržu. — Porotna obravnava Wolf-Schalk se bo vršila v Mostu 26. t. m. — Venecuelska meščanska vojna je končana. — Vstaja v Maroku. Krivi prestolonaslednik je zgrabil v Fezu turške čete. Vstaši pa so bili premagani in deloma zajeti. Mnogo so jih usmrtili. — Zoper nemškega cesarja. V bavarskem parlamentu je zaklical znani kmetijski voditelj Memminger: »Mi preklinjamo dan, ko se je nemški cesar izkrcal na Angleškem! Nemški cesar je danes najbolj sovražen mož v državi!« — Italijanski senator Lucie Fiorentini, ki je vodil leta 1849. v Bresciji vstajo zoper Avstrijo, je umrl v Bologni 73 let star.

Žegnanemu »resnicoljubu« v rajhenburški kaplaniji!

(Dopis iz Rajhenburga.)

„Diligite veritatem, filiam Dei!“

Meni ni vsak dan 24 ur prostega časa na razpolago. Zatorej mi boste opustili, če se malo kasno zglašam na Vaša, nad vse resnična operata v »Slovenec« in v »Slov. Gospodaru«. Nas učite, da je lagati po krščanski morali greh. Sami pa si izmišljujete in lažete kar vprek, da se vse kadi. Meni podtikate dopise, s katerimi nisem v nikaki zvezi; kar se pa Vam sanja, to je sveta resnica in z gol Vaše konjektуре razglašate svetu kot čisto istino. Zavijate prav po jezuitski in lažete tako, da priznavajo celo Vaši ožji somišljeniki, da je tako »farbanje« vendarle predebelo.

Na Žičkarjev shod, ki se je vršil pri zaprtih oknih in zastraženih durih, niso ultramontanci vabili niti jednega rajhenburškega naprednjaka. Gospod nadučitelj, ki hoče biti nad strankami, tu ne pride v poštev. In celo on se je odzval pozivu le v mnenju, da so vabljeni vsi veljavnejši tržani. Videč pa, da se je varal, je odšel že po preteku 20 minut in torej ni prisostval zborovanju. Rajhenburg so zastopali zato celi trije privilegiranci: župnik, kaplan in znani podrepnik, ki bi na ukaz kakega popa volil tudi fajmoštrov škorenj, če se mu ga postavi med dve goreči sveči na mizo. Tega pa sami sebi ne verjamete, da dobra tretjina črnosuknarjev tega shoda: artiški organist-mežnar, katoliški dohtar kozjanski, znani rajhenburški čevljar in dve tretjini, po večem analfabetnih kmetov, s katerimi črna internacionala kar pometa, — vsega skupaj baje celih 38 glav — da bi tak shod reprezentiral »ljudsko voljo« kar treh sodnijskih okrajev??!! Bežite no!

Netaktnost župnika Cerjaka, ki je poleg tega še sebe in svojo nerazodno kreaturo kar na svojo pest postavil kandidatom volilnih mož — tudi to je bila rajhenburška »ljudska volja!« — je izzvala pri naših narodnih naprednjakih opravičeno ogorčenje in nevoljo. Ker se pusti bagatelizirati in komandirati od dveh nadutih ultramontancev, sklenili so, da postavijo svoja lastna kandidata. V ta namen smo se sešli v znani krčmi. To ni bil nikak »strogo tajni zaupni shod liberalcev«, kakor lažete Vi. Nasprotno, vsakemu volilcu je bil dovoljen vstop, tudi klerikalcem. Mi smo se zmenili v javnem lokalni, celo vspricho docela ptujih ljudi. Gostilničar nam je sicer salon dal na razpolago in vprav jaz sem bil, ki sem odklonil ponudbo, rekoč: Mi ne lovimo slepih miši; nas sme slišati vsakdo. Celotno pridejo farovski gospodje, pustite jih notri. Mi smo se pomenili javno, in ne kakor klerikalci, v skrivalnici. Ti so se nas bali, mi pa njih ne! Tendenciozna je dalje laž, da je nemški nacionallec Wolfovega kalibra zbožnal vse nemškutarje in »Narodovce« iz Vidma in Rajhenburga na ta shod. Prisoten je bil jedini Nemec naše občine kot volilec, tisti, katerega so včasih črnosuknarji sami fehtali za glasek. Mi smo bili že davno postavili svoja kandidata, s čemer je bil zaključen naš pogovor, ko so slučajno v krčmo prišli trije Videmci, med njimi jeden nemškega mišljenja, — toda ne k našemu razgovoru, nego pit. Vabil jih ni nikdo. V gostilno sme vendar vsak, Slovenec in Nemec, rimski internacionalc in švabski luteran, ker tu je javen lokal!! Vsaj še celo v katoliški župnišča po svojih poslih hodijo čifuti, pa bi smeli v krčmo morda samo pristni klerikalci?

Omenjeno bodi, da so ogorčeni prisotni volilci odločno odklanjali kandidaturu Žičkarjevo. In jaz sem bil zopet tisti, ki je, kazaje na rek: »Duobus litigantibus tertius gaudet«, povdarjal, da naj ostane pri Žičkarjevi kandidaturi, rekoč, da bodo narodni nasprotniki, zvedevši za naš razpor, postavili Nemca za kandidata, ki bi potem imel šance, da prodere — v našo škodo. O mojem predlogu se je debatiralo. Sklenilo se pa ni nič pozitivnega. Bil sem pa res v manjšini.

Iz tega dejstva naj torej »resnicoljubni« ultramontanček povzame, da jaz nisem imel nikakega povoda, kot »patentnarodni dopisnik ožigosati ta famozni shod!«

A ko je dvojce sv. oseb rajhenburške Trimurti, stanujoče tam na pobjdu, kjer stoluje nebeški ključar, sv. Peter, — kojega pa misli oče Brahma skoro odstaviti od zavetništva naše župe, — ne vem, kaj se mu je zamerilo? — Ko sta ta nadboga zvedela o naših kandidatih, sta po pravici videla, da sedeta njihova prvotna kandidata med dvema stoloma na tla. In sv. oče Brahma je v obupu zadnji hip postavil nova kandidata, češ, to bo vleklo!

Ali prišel je volilni dan in žalostno je skrivavala farška nadutost, žalostno zamrla »ljudska volja«, ki se je fabricirala v župnišču. Padla sta klerikalna kandidata! In zdaj se penita jeze, maziljena gospoda, in z Vami Vaša črna garda! — »Ljudska volja« ni postala meso, dasi ste

imeli zmago že v žepu — seveda samo v svoji domišljiji. Kdo bi se drznil postaviti se po robu diktaturi župnikovi in kaplanovi, možema, ki reprezentirata ne samo »ljudsko voljo«, nego vse, vse! Vsi drugi smo nič, trikrat nič! Pardon, samo jaz sem: »ta mali Tavčar!«

Nepričakovan poraz je bil to za Vas, internacionalne Rimce, dasi ste pri agitaciji strgali vsaj po dva para podplatov. Zdaj se pa v svoji onemogli jezici kar zvijate in lažete, da bi se kar prišlo in rezalo, kakor ljubljanska megla! Kako, vraga, so se mogle izvršiti pri nas volitve volilnih mož in one v okolici tako, kakor je sklenil neki »zakotni shod«? Kako, da ni pod sv. žlindro prodira farovška »ljudska volja«? Vsaj trdite, da je narod za Vami kot »en mož!« — Še nekaj! V svoji zbesnelosti očita tonzurirani gospod iz rajhenburške kaplanije, da se je vršil naš »zakotni shod« pod vplivom novega mošta. To se pravi, da smo se sešli samo nekaki priznani pijanci, ki smo se v prvo napili, da je »imela kapa cof«, potem pa bramabagirali. Ali ta trditev je tudi zrasla na lažnivem farovškem zelniku! V hiši obešenjakovi, pravi narodni rek, ne govori o vrvi! Notorično je, da se uprav pod farškimi krovi popije največ vina. Kje se dobi več rudečih nosov s privilegijem na »Freischurf auf Kupfer«, kakor med maziljeno gospodo? Po Savi še tudi ni preteklo toliko vode, da bi se ne zamogel spomniti »resnicoljubni« rimski hlapček svojega tovariša! Tistega menim, ki je hodil po gostilnah svirat, »golorok plesal s kmetijskimi puncami po krčmah, pretepaval se po javnih lokalih in delal škodo in ki je kratko še, predno ga je vzela noč, na proščenju pri Sv. Antonu necemu kmetu z vrčem razbil čeljust, in katerega so na to, pijanega kakor čep, vrgli ne samo pod kap, nego celo v potok! Kaj se res ni nikoli zbudil žegnani dopisnik, ko so mu ta krasni eksemplar katoliškega popa ob dveh, treh in štirih zjutraj privlekli pred kaplanijska vrata, pijanega kakor muho?? Pometajte pred svojimi vratmi!

»Rajše šnopsarja Glažarja, kakor pa Žičkarja za poslanca!« laže naš črnosuknar, trdeč, da smo si mi izbrali ta vsiklik za bojno geslo. Ne bo dalo! Širšemu občinstvu bodi v pojasnilo, da je ta rajhenburški Glažar slaboumen siromak, pijanček. Novodobna ožlindrana vera baje uči katoliške pape, da zbijajo šale s tacimi nesrečniki. Glažar je po milosti našega »resnicoljubnega« božjega namestnika prišel v naš takozvani »shod« tako nekako, kakor Pilat v »credo«. Toda preje bi spadal v farško družbo, kakor v našo! Kajti prosjak je, uprav tako, kakor naš božji hlapček! Vkljub temu namreč, da je pri nas odkupljena bera, je še toliko brezobrazen, da hodi okoli revčkov kmetov fehtarit, da tako vleče dvojno plačo. Oj, ta ljudski prijatelj! In imenitno bi bilo, ko bi oba ta prosjaka, jeden v farški, a drugi v raztrgani suknji, oba z bisago na rami zajedno beračila po hišah! Nekaj razlike bi še ipak bilo med njima! Dočim bi bila ponižna Glažarjeva vrečica skoro polna, bi druga žegnana še vedno zijala, ker farški žakelj nima dna. In ker je beračenje prepovedano in bi ju pri tem poslu zasačila roka province? To bi bilo še imenitnejše, ko bi božji beraček zajedno s prismuknjnim Glažarjem nočil v luknji na pričnah!

»Resnicoljubni« ultramontanček je šel tudi med anabaptiste, ker mene, kot novodobni Jan Backelsohn, prekršča. Toda novi priimek se me ne bode prijel! Jaz nisem rimski podložnik ter ne menjam barve in načel kakor srajco! Ta lepa navada se najde le med črnimi njegovimi pristaši, zato se ne bom zagovarjal.

Naš boj se ni bil med narodno in nemško stranko, kakor trdi katoliški dopisnik, nego med narodnimi naprednjaki, ki se nočejo ukloniti vsakemu popu, in med črno internacionalo, ki bi rada, da se vse trese pred njo. Z nami je glasoval jedini tu bivajoči pošteni Nemec, tisti, pri katerem je še v polpreteklem času božja gospoda, tako kakor tudi pri tu naseljenih Francozih, beračila za glasove sebi v prilog! Pa »quod licet Jovi, non licet bovi!« Kaj ne, žegnani gospod? Ali mi na Vaše povelje še nismo nemškutarji in tudi ne bomo, še manje pa Rimljani!

»Heil« in »hoch« na voliču niso klicali narodni volilci, ko je podlegla črna garda, nego tuji farovski gospodje, ki so pač Nemci, a vse drugo preje nego narodni. Najhuje se je repenčil znani dopisnik tistih dveh »resnicoljubnih« farških trobil, ki sta bili radi obrekovanja, laži in častikraje že opetovano obsojeni v denarno globo in zapor, — naše glasilo pa še ni bilo nikoli zaznamovano pred sodiščem! V dušo je peklo internacionalnega tega gospoda, da so propadli bratci klerikalci. On kar umeti ne more, da bi smel imeti tudi kdo drug svojo voljo, ne pa samo njegovo, župnikovo in rimsko! Njegov cinizem, nadutost in ošabnost presega že vsem. Celotno priprosto narod ga ima tako rad, kakor trn v peti. Pripravljeno ima baje celo kopo ajdovice, s ka-

Dalje v prilogi.

tero mu prilično pokadi. Želja vseh, bodisi mlad ali star, izobražen ali priprost, tržan ali okoličan, nas je: Da bi skoro odnesel pes tega ultramontančca tja, kjer poper rase! Potem bo zopet mir v „Limberciu“!

Harambaša
»brez ch«.

Obrambna sredstva proti klerikalizmu.

(Dalje.)

Klerikalizem dobi vso svojo moč iz tistih krogov, kjer vladata še tema in nevednost. Ti ljudje se dajo najlaglje zlorabljati in pri volitvah smo videli, da so največkrat v svojem divjem fanatizmu bolj podobni od hudiča obse-denim oslom, kakor po božji podobi ustvarjenim ljudem. O klerikalizmu in njegovih namelih ti ljudje še pojma nimajo; tem ljudem se da še dopovedati, da sta vera in klerikalizem jedno in isto in tem ljudem se sme v pastirskih listih reči, da duhovnik, ki po krivem priše ali svojega nezakonskega otroka umori, še vedno ni tak grešnik, kakor poštenjak, ki voli liberalno.

Zato je pa treba poduka o smotrih klerikalizma. Narod mora natančno vedeti, kaj je klerikalizem, kaj hoče, na kaj deluje in kakšna je njegova morala, potem bo lahko razločeval med vero in med klerikalizmom in potem bo sam nastopil proti klerikalizmu, ker mu bo jasno, da je ta narod in državi nevaren. Kdor pozna klerikalizem in njegove namene, je tudi njegov nasprotnik. Klerikalizem ima samo za tegadelj toliko zaslonje pri ljudstvu, ker nima ljudstvo niti pojma, kaka poguba je klerikalizem.

Spoznanje klerikalizma ni lahko. Preiskati je vire in sicer tiste, ki jih je cerkev sama pripoznala, da izražajo dogmatično resnico. Kakor znano, ima cerkev najobsežnejšo cenzuro. Brez dovoljenja škofa ne sme noben duhovnik ničesar v tisk dati. Povrh pa je v Rimu še posebna kongregacija indeksa, ki strogo in natančno preišče vsako knjigo, če se strinja z nazori in nauki cerkve. In če se izkaže, da je v knjigi kaj takega, kar ne soglašajo s cerkvenimi nauki, se knjiga brezobzirno obsodi in postavi na indeks. Zaradi tega je popolnoma izključeno, da bi prišel do veljave kak nauk, s katerim se Rim ne strinja. Rim je pazljiv, duhovnik pa mora izvrševati, kar mu Rim velevala.

Ni nam mogoče tu pojasniti vseh namenov in sredstev klerikalizma. Ko bi hoteli to storiti, bi se naša razprava vlekla več mesecev. Nekatero poglavitno stvar so bile že razložene v člankih o bistvu klerikalizma.

Jedno stran rimskega klerikalizma pa hočemo tu vendar pojasniti in sicer iz oziroma na to, da je ženstvo pri nas najtrdnjša, najzvestejša in najpožrtvovalnejša zaslomba klerikalizma. Ko bi se ženstvo ne dalo zlorabljati za klerikalizem, bi bile pri nas razmere dosti boljše, kakor so dandanes, kajti moški so večinoma protiklerikalnega mišljenja. Morda ne bo brez uspeha, če spozna ženstvo, kako sodbo ima o njem klerikalizem.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 13. novembra.

— **Šusteršič zopet v parlamentu.** »Slovenec« je svetu sporočil, da je dr. Zlindra zopet prišel v dunajski parlament. Prišel je tiho, kakor pride miš v cerkev, in z Dunaja se nam poroča, da parlamentarci sami niso polagali nikakega pomena na to, da je Šusteršič zopet v zbornico prikrevljal. Zategadelj se ni nikdo zmenil za kranjskega božjega ljubljence, in da se možiček ni sam vsilil nekaterim češkim aristokratom, bi ga nikdo ne bil pogledal. Pač jednemu se je lice svetilo. Bil je to mladočeški svobodni-sejni mož dr. Dyk. Bilo je ginljivo gledati, kako sta sedela češki »liberalec« in slovenski »klerikalec« v klopi dr. Dykovi, in kar nagledati se nista mogla. Kako že pravi narodna pesem: za mizo sta sedela, pa gledala sta se! Oj! oj!

— **Lampe v nevarnosti.** Kostanjevica je kriva, da se je zdaj začelo dr. Lampetu mešati. Fant nori — to je očitno vsakemu, kdor prebere gorostasnosti, ki jih je sklobasal v sinočnem »Slovenecu«. Lampetovo psovanje je sicer neznansko surovo in podlo, a vendar se razvidi iz njega, da pisatelj ni več zdrave pameti. Pa kaj bi se čudili, da je kostanjeviški shod tako strašno vplival na Lampetove živce, saj so na tem shodu blagoslovljene duhovne posode za svojo predrznost in nagajivost bile telesno kaznovane. Pred 10 leti je bil

na Kranjskem še vsak kaplan neko višje bitje in je bila že strašna zamera, če ga je kdo po strani pogledal. Sedaj pa so začeli kaplane brcati, po blatu valjati in jih kľofutati vzpričo stotine ljudij, ki so božjim namestnikom to kazeno od srca privoščili, ker je bila zaslužena. Da, še več se je zgodilo, kaplana sta bila tudi po — škropljena, pa ne z blagoslovljeno vodo. To so dogodbe, ki zamorejo razdražiti že konjske živce, kaj šele živce tistega slahotnega človečeta, ki čuje na ime Evgen Lampe. Revež je znorel! Za sedaj si je pomagal s tem, da se je odkašljal v »Slovenecu«, ali po sodbi dr. Karlina je gotovo, da se Evgen prej ali slej preseli na Studenec.

— **Deželnozborske volitve na Koroškem.** Izid volitev na Koroškem je v vseh res narodnih krogih napačil najmučnejši utis. Zlasti okolnost, da je velikovski okraj padel v nasprotniške roke. Število v posamičnih občinah tega okraja oddanih glasov je jako poučno. Dobila sta

v Dješkah	Podgora	39	Plešivčnik	34
v Grebinju	»	52	»	67
v Ovbrah	»	38	»	37
v Št. Petru pri Velikovu	»	36	»	33
v Pustriči	»	6	»	33
v Rudi	»	10	»	58
v Tinjah	»	6	»	16
v Velikovu	»	10	»	12
v Šmarjeti	»	32	»	85
v Dobrlivasi	»	80	»	57
v Galiciji	»	26	»	30
v Globasnici	»	71	»	38
v Škocijanu	»	59	»	19
v Rikarji vesi	»	61	»	33
v Žitari vesi	»	49	»	42

skupaj » 575 » 594 vsi ti kraji so slovenski in tudi kandidat nemških nacionalcev, Plešivčnik, je le zmagal, ker pravi, da je Slovenec, a da hodi z Nemci ker neče delati za klerikalizem. Ko bi bili Slovenci postavili kandidatom narodnega in vsaj nekoliko liberalnega posvetnjaka, bi bil ta sijajno zmagal. »Slovenec« je o volitvi poročal jako previdno in zvičajno, namen njegov je bil, prikriti poraz Slovencev! Kaj zato, če so Slovenci izgubili dve tretjini svojih mandatov, da je le izvoljen celo od dunajskih krščanskih socialistov zaničevan dr. P. P. P. — to je »Slovenec« sodbja o volitvah na Koroškem. »Slovenec« je vesel, ker ima klerikalizem v deželnem zboru zopet toliko zastopnikov, kakor doslej, da pa imajo Slovenci dva zastopnika svojih narodnih teženj manj, nego so jih imeli doslej, to pušča glasilo naših brezdomovincev popolnoma hladno.

— **„Vinogradniško društvo“**, neslavno dete dičnega Vencajza, je, kakor smo že svoj čas poročali, prodalo svoje posestvo in svojo trgovino škofovemu bratranču, sedaj pa likvidira in se razdružuje. Likvidator je seveda dr. Šusteršič. Sodnija pozivlja v današnjem uradnem listu vse upnike, naj zglase svoje tirjatve. To je žalostni konec s tolikim bobnanjem in s tolikimi obljubami ustanovljenega »Vinogradniškega društva«!

— **Nesreča.** Znani klerikalec Kobi z Brega pri Borovnici ima pri Podpeči kamnolom. Že pred tremi leti so se čula svarila, naj setu ne lomi kamenje, ker se zna zgoditi nesreča, zlasti ker se dela kar »po domače«. Toda Kobi je klerikalec in zato zanj seveda ne veljajo postave, kakor za druge ljudi. Kadar se je Kobija svarilo, da preti nesreča, se je ošabno odrezal: »saj bom plačal, kar bo škoda«. No, zdaj bo imel priliko plačati. Sinoči ob 1/10. se je namreč utrgal velik del skalovja v Kobijevem kamnolomu in je padel na hišo in na gospodarska poslopja posestnika Janeza Švigelja, vulgo Jurca. Skalovje je hišo zelo poškodovalo, hram in hlev pa sta podrti. V hlevu je bilo 7 glav goveje živine in trije prešiči. Živina in prešiči so popolnoma zmečkani, da jih še mesar ne mara. Človek ni nobeden ponesrečil — pa saj jih itak dosti ponesreči na Kobijevih žagah, kjer je za varnost tako malo poskrbljeno, kakor pri kamnolomu.

— **Repertoire slovenskega gledališča.** Jutri se poje tretjič prelepa Albinijeva opera »Maričona«, ki si je pridobila tudi v Ljubljani že veliko priljubljenost. V nedeljo sta dve predstavi: popoldne čarobna bajka »Pepelka«, zvečer opera »Maričona«. Operno osobje študira Smetanovo opero »Dalibor« in Mascagnijevo opero »Cavaleria rusticana«, dramsko osobje pa dramo »Zaza« in glumo »O te tašče!«.

— **Medveda so srečali.** Včeraj zjutraj, ko so šli ljudje na Ig na semenj, so na Zgornjem Igu srečali medveda. Seveda je zavladal velik strah. Ta medved straši že dlje časa okrog Rakitne in v sosesčini.

— **Sodno poslopje v Litiji.** Litijška občina je sklenila, prepustiti se danje sejmšiče za stavbišče erarju, da tam zgradi novo sodno poslopje. Včeraj se je vršil komisijonalni ogled in ker je komisija to stavbišče odobrila, se začne že na spomlad z gradnjo.

— **Zaradi hudodelstva bigamije** so izročili te dni sodišču nekega Jurija Goriška iz Vinega Vrha, ko je prišel domov po dedščino po svoji ženi, ki je umrla januarja meseca letos. Gorišek pa se je že leta 1899. v Pittsburgu v Ameriki oženil z neko Lucijo Hočevnar iz Goriče vasi pri Ribnici, da-si je vedel, da mu prva žena še živi.

— **Umrl je v Celju bivši c. kr. notar** in posestnik, g. Anton Kupljen, v starosti 61 let. Pokojnik je bil vrl narodnjak in se je tudi poskušil na literarnem polju in sicer z neko narodnogospodarsko razpravo. Resigniral je pred nekaj leti na svoje notarsko mesto v Črnomlju in je od tedaj živel v Celju. Blag mu spomin!

— **Dva pijana nemška gledališka igralca** sta prišla danes zjutraj okoli 6. ure po železnični progi od Sv. Martina ceste proti kolodvoru. Pri skla-diščih ju je paznik ustavil in opozoril, da je prepovedano hoditi po železnici, nakar pa sta se gledališka igralca spravila nad paznika in mu grozila s palicama in se potem vzlic prepovedi podala naprej po železnici. Na kolodvoru sta se vedla tako arogantno, da so ju morali odstraniti iz pisarne. Stražniku, ki ju je vprašal za imeni, nista hotela teh povedati, nakar ju je stražnik aretiral. Šele ne magistratu sta povedala imeni, nakar so ju izpustili.

— **Nezgoda.** Matija Zaman, 45 let star, posestnik v Ustjem, občina Šmartno pri Litiji, je včeraj nakladal v hribu hlode na voz. Pri tem je jeden hlood zdrknil nazaj, podrl Zamana na tla in mu zlomil desno roko nad komolecem. Tudi na hrbtu in na glavi je poškodovan.

— **Glas iz občinstva.** Vojakitopničarji vozijo vsak dan z dvokolesnim vozičkom po drevoredu ob cesti na južno železnico in ljudje se jim morajo ogibati. Ali ni mogoče, da bi se jim to prepo-vedalo?

— **Na tla podrl je na križpotu Dolenjske ceste in Karolinske zemlje voznik F. S. mitniškega paznika Nikolaja Jermana, kateremu pa se ni druzega zgodilo, kakor da si je obleko poškodoval, ker je voznik konja takoj ustavil.**

— **V bolnico** so pripeljali 59 let starega občinskega ubožca Ivana Praznika iz Rasič pri Turjaku. Vrgla ga je božjast in je padel na kamenje in se na glavi težko poškodoval.

— **Izgubljene in najdene reči.** Na poti od Jenkovih ulic do Šarabonove prodajalnice na Zaloški cesti je bil danes dopoludne izgubljen bankovec za 20 kron. — Pred dnevi je bila najdena boa.

— **Najnovejše novice.** Zarota na srbskem dvoru. Na Reki so zaprli potnika I. Potockega, ki je baje v Bukareštu umoril neko pevko. Pri njem so našli pisma, v katerih se baje govori o zaroti na srbskem dvoru. — 28 kil dinamita je nekoč ukradel iz zaloge na postaji v Silajnu na Ogrskem. — Dr. V. Lauser, nemški pisatelj in urednik »Nordd. Allgem. Ztg.«, je umrl v Berlinu. — Kipeči mošt je usmrtil v kleti v Bibelsheimu ob Reni posestnika Graessa, njegovo ženo, hčer in vnuka. — Velikanske premostove žile so razkrili v Belgiji, v provinci Lineburg. — Siamska dvojčka. V Parizu je porodila te dni neka žena čvetročke, dva sta b'la skupaj zraščena kakor znana siamska dvojčka, a sta kmalu po porodu umrla. — Smodnik se je razletel pri neki slavnosti na otoku Bornholm.

Trinajst oseb je nevarno ranjenih, tri so že umrle. — Novega svetnika dobijo v Istri. Škof Flapp je že sklical v Poreč duhovno sodišče, ki naj bi dognalo, da je leta 1400 umrl franciškan, Julijan Cesa-relo, svetnik.

* **Dva kaplana sta izginila.** »Nar. Listy« pišejo z dne 10. t. m.: V Ustju nad Orlico sta se zaljubila oba domača kaplana: Josip Adam in Fr. Šimek v hčerki iz poštenih meščanskih rodbin, kar je bilo po mestu znano. Zadržno soboto sta odšla oba v Prago ter bota zdaj v Bernu študirala starokatoliško bogoslovje. V pismu, ki sta ga poslala domačemu dekanu, pišeta: »Ne moreva smatrati častnim, da po izgledu drugih napraviva iz svojih ljubih farovski kuharici. (Nič ni bolj res, kakor to!) Kot katoliška duhovnika sva dolžna izvrševati celibat, a kot ljubeča človeka želiva ostati značajna moža. Odkladava torej mašniško čast ter si voliva poklic, ki nama omogočuje, da se oženiva.« — In pametni ljudje odobravajo njuno početje.

* **„Potres“ v Zagrebu.** Dne 11. t. m. je sedelo več ljudi v Reininghausovi pivovarni v Zagrebu. Naenkrat nastane strašen ropot, lesena stena se podere ter podvezne eno omizje. Gostje pri ostalih mizah so bili prepričani, da je potres ter zbežali pod mize in pod podboje. Neki mladi doktor je razbil s stolom veliko in drago šipo ter planil na cesto. Ker pa prvemu sunku ni sledil noben več, so se gostje pomirili, a obenem tudi našli vzrok »potresu«. V sosednjem prostoru se je neki gost preveč guneal na stolu ter padel ob leseno steno, ki se je pre-vrnila.

* **Iz slovanskega sveta.** Novo narodno gledališče v Brnu. Društvo za zgradbo gledališča v Brnu je naročilo praškemu arhitektu Jožefu Pospíšilu, da zanj napravi načrte. Gledišče predločuje se na teh načrtih kot krasna zgradba v baroknem slogu z veliko kupolo nad odrom. Slika se prodaja na razglednicah. — »Prodana nevesta« se bo pela v Kijevu. — Nova češka drama. Hladik je napisal novo dramo »Závrat«, njena premiera je bila v soboto. Češki listi je ne hvalijo. Omožena dama se zaljubi v umetnika. Afera konča s samokresom — to je že vse bilo v francoskih igran. — Kubelík je bil pred-včerajšnjim, na rojstni dan angleškega kralja povabljen na grad Sandringham, kjer je koncertoval pred angleškim kraljem in nemškim cesarjem, ki sta mu čestitala k njegovi umetnosti. Tudi Chamberlain, Balfour in Roberts so ž njim govorili.

* **Prince Radziwill.** Dunaj ima nove »knežjo« afero. Mladi princ Radziwill ubija svoj čas kakor večina pleminitašev te vrste, na ta način, da potuje po svetu ter trosi denar. Ako mu tega zmanjka, najde se vedno dovolj bogatih meščanov, ki si štejejo v čast, da smejo princu posojati denar. Princ pa se niti ni maral pečati sam z izposojevanjem, temuč je imel na Dunaju »ravnatelja« nekega Noettgerja, ki je zanj oskrboval ta posel. Princ mu je dal pooblastilo, naj si izposodi zanj 600.000 K. Noettger je kupil od nekega lahkovernega dunajskega meščana za prince dve hiši, seveda brez denarja, za 1, 100.000 K. Na ti hiši je potem vzel za prince 475.000 K. na posodo. Od te izposojene svote je zaračunal zase in za druge visoke provizije, tako da bi bilo ostalo za prince le 169.000 K. Pa tudi tega denarja Noettger ni poslal princu. Princ ima tedaj dve hiši, na kojih pa je več dolga nego sta vredni in nič denarja. Noettgerja so v Berlinu zaprli. Najhujši udarec za lahkoživega prince pa je, da se je vsled te afere razdrla njegova zaroka z grofico Chotek, sestro prestolonaslednikov soproge kneginje Hohenberg.

* **Času primerno.** Povsod se vpraša, kako naj povspešimo svoje gospodarstvo ali kako naj preživimo zimske mesece, in se priporoča, da obiščemo prodajalno Singerja Co. delniška družba za šivalne stroje, čigar svetovno ime je dosti znano, in tam najdemo dovolj, s čemur si odgovorimo na zgornje vprašanje. Na Singerjevih šivalnih strojih Central Bobbin moremo hramreč v kratkem času in kar najhitreje izvršiti ne samo najlepša šivalna dela, tako na najfinjšem kakor na hodničnem blagui, marveč najbolj težavna vzenja, tako da se s tem strojem neze veliko prisluži, temveč tisti nam pripravi lepo kratkočasje v priljubljenem domačem vzenju. Pojasnilo o tem se drage volje daje v prodajalni trdke, Ljubljana, sv. Petra cesta št. 4.

* **Obupani soprog.** Marki Lisle de Lille, se je moral obrniti na pariško sodišče, da mu pripomore do vstopa v stanovanje — svoje mlade soproge. Marki se je poročil šele pred štirimi meseci, a že par tednov po poroki mu je markiza prepovedala vstop v lastno hišo. Prenarediti je dala tudi ključavnico pri vežnih vratih, da bi gospodar ne prišel v hišo. Po večdnevem čakanju pred zaklenjenim rajem, se je marki končno obrnil za pomoč k sodišču. Isto mu je z ozirom na nujnost zadeve dovolilo, da sme vrata vlomiti ter iti v svoj dom, če treba celo v spremstvu policijskega komisarja ali vojaške asistencije. Gospodar stvarstva je pa vendarle mož!

* **Zaprta radi dežnika.** »Reforma« piše: V Stanislawow je prišel h kontrolnem shodu neki A. Hessel z dežnikom. Ko se mu je namignilo, naj ga odloži, ker se dežnik ne spodobí za vojaka, to je baje čisto »civilni«

reč, je dotični skril dežnik pod površnik. Orožnik je to zapazil, nepokorneža naznanil, ki je dobil za kršenje subordinacije 3 dni ječe.

Knjižnica kneza Barberinija. Papež je kupil za pol milijona frankov to knjižnico. Francoski učenjak Seymour de Ricci pravi, da obsega ta knjižnica 60.000 tiskanih knjig in 8000 rokopisov. Med tistimi so lastnoročni listi Bembe in Galileja, latinski prevod Platona s Tassovimi opombami, dalje knjige z opombami Manutija in Scaligerja. Tudi ta knjižnica je vsem učenjakom na razpolago.

Pogumna poštna upraviteljica. V Raketnici pri Prerovu je vlomil v noči 7. t. m. neznan lopov v stanovanje poštarice Inšil. V kuhinji je udaril dvakrat s težkim kladivom spečo taščo ter se nato priplazil v spalnico poštarice in poštno upraviteljico. Upraviteljica se je zbudila, ravno ko je hotel ropar zamahniti s kladivom po njeni glavi. Pogumna deklica je odskočila ter zgrabila roparja z obema rokama za vrat ter ga tako dolgo držala, da je prihitela poštarica ter izbila roparju orožje iz rok. Potem sta obe hiteli na ulico klicati na pomoč, a ropar je zbežal, preden je prišla pomoč.

Vas predstavili tri milje daleč. Vas Benton v Ameriki se mora preseliti, in sicer ne le meščani, temveč tudi vsa poslopja, hiše, prodajalnice itd. Poslopja bodo namreč podrl in prepeljali pu reki Platte tri milje daleč in na novem mestu zopet postavili. Zemljišče, na katerem sedaj stoji imenovana vas, je kupila »Union Pacific« železnica, ki bo na dotičnem prostoru zgradila velika žitna skladišča.

Umorila svojega soproga. V Jeronome je nedavno John Krebs polil svojo soprogo z mrzlo vodo, kar je slednje tako vjezilo, da je svojega soproga na mestu ustrelila. Krebs je hotel svojo soprogo z vodo prisiliti, da vstane in mu skuha zajutrek, kar pa ni hotela storiti. Morilko so zaprli.

Vrabc na sodnikovi glavi. Ko so se nedavno pričele v brooklynskem nadsodišču obravnave, priletel je skozi odprto okno vrabec, se vsedel na glavo pravičnega sodnika Kerricka in pričel trgati sodnikove lase. Spočetka sodnik vrabcu ni zameril, toda, ko je slednji pričel tudi omamo sodnikove pameti ključvati, spodil je sodnik predrznega vrabca iz svetlišča slepe boginje.

Ženitev na sodno povelje. Na Dunaju je bil točen te dni 31letni kujigovodja Matija B., da je Otiliji H., ko je še bila ta 14letna deklica, obljubil zakon. Rekel je namreč napram Otilijini materi: »Hranite mi svojo hčerko, nobena druga ne bo moja žena kot le ona«. Sedaj je Otilija 18letna ter zahteva izpolnitev dane besede. Ker ni storil tega »ženitev« zlepa, šla ga je tožit. B. se je na vse načine izvijal, a sodnik mu je določil samo 14 dni roka, ko mora prinesiti poročni list, sicer ga obsodi. Ubogi ženin je prosil vsaj za daljši rok, toda sodnik mu je rekel, da je imel dovolj dolgi rok 4 let, a sedaj ni več časa odlagati. In udal se je.

Društva.

Narodna čitalnica v Ljubljani priredi v soboto, dne 15. novembra svojim članom in po njih vpeljanim gostom v veliki dvorani »Narodnega doma« »Promenadni koncert« s sedelo vanjem vojaške godbe slavnega c. in kr. pešpolka Leopold II. kralj Belgijcev št. 27. Začetek ob 8. uri zvečer.

Splošno slovensko žensko društvo priredi za svoje članice v nedeljo, 16. t. m., od polu 5 do 7 zvečer v svojih društvenih prostorih prvi čajev večer, pri katerem bo predavala gospd. Mila Vdovičeva o »Vplivu žene na javno življenje«.

Plesna šola pevskega društva »Slavec« se odprla v nedeljo dne 16. t. m. ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih v »Narodnem domu« (I. nadstropje levo). Pristop imajo le društveniki in njihove rodbine. Gospice, katere žele pohajati v šolo, naj se javijo pisмено odboru, ali ustmeno pri prvi vaji. K udeležbi se vabijo tudi gospice iz lanskega plesnega tečaja, zlasti one, katere so svoja bivaliča spremenile in jim ni mogoče vabila vpsolati.

Učiteljsko društvo gornjegradskega okraja zboruje v sredo, dne 19. novembra t. l. v št. Janžu pri g. Korenu. Zborovanje se prične ob 11. uri popoldne in se vrši po tem-le vsopredu: 1. Zadnji zapisnik. 2. Predavanje o sadnih vrstah, ki so bile razpostavljene na sadni razstavi v Mozirju. 3. Volitev novega odbora. 4. Razni nasveti in predlogi. Cenjeni g. kolegi se vabijo, da se udeležijo zborovanja polnoštevno. V slučaju neugodnega vremena se preloži zborovanje na nedoločen čas.

Slovenoi in Slovenke! Ne zablite družbe sv. Cirila in Metoda!

Telefonska in brzojavna poročila.

Marnberg 13. novembra. Konsumarja Klobučarja so vtaknili v zapor.

Dunaj 13. novembra. V poslanski zbornici je bil danes najprej sprejet nujni predlog posl. Steina, naj pristojni odsek o predlogih za podpore po ujmah prizadetim krajem poroča tekom 48 ur. Potem so prišli na vrsto nujni predlogi zastran napisov pri železnicah na Češkem. Nemci namreč zahtevajo, da morajo biti pri železnicah v nemških krajih samonemški napisi. Pri razpravi o tej zadevi je prišlo do burnih prizorov, zlasti ko je govoril nemški posl. Novak. V razpravo je posegel tudi minister Wittek. Ko bo ta razprava končana, se začne razprava o nujnih predlogih zastran dogodkov pri deželnozborski volitvi v okraju Favoriten. Ta razprava, ki bo gotovo jako burna, se utegne še jutri nadaljevati.

Dunaj 13. novembra. Cesar je bolan. Pravijo, da ima revmatizem. Napovedano je bilo, da pride danes iz Schönbrunn na Dunaj, a to se ni zgodilo. Vse avdijence so odpovedane. Tudi deputacija ljubljanskega občinskega sveta ni bila danes sprejeta.

Dunaj 13. novembra. Nemški liberalci so odklonili povabilo vse-nemcev na skupno akcijo glede uveljanjenja nemškega državnega jezika.

Dunaj 13. novembra. Dunajskim sodiščem je podanih nad 200 ovadb zaradi sleparij pri minolih deželnozborskih volitvah.

Pariz 13. novembra. Iz Lille poročajo, da je velik del štrajkujočih premogarjev šel zopet na delo.

Madrid 13. novembra. Novo ministristvo sestavi zopet Sagasta, ki predloži jutri kralju listo ministrov.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 13. novembra 1902		
Skupni državni dolg v notah	101	—
Skupni državni dolg v srebru	100	85
Avstrijska zlatna renta	120	45
Avstrijska kronska renta 4%	100	05
Ogrska zlatna renta 4%	120	40
Ogrska kronska renta 4%	97	55
Avstro-ogrski bančni delnice	1870	—
Kreditne delnice	608	—
London vista	239	20
Nemški državni bankovci za 100 mark	116	92 1/2
30 mark	23	41
20 frankov	19	07
Italijanski bankovci	95	20
C. kr. cekini	11	33

Žitne cene v Budimpešti

dne 13. novembra 1902.

Termin.		
Pšenica za april	50	749
Rž " april	50	650
Koruza " maj	50	575
Oves " april	50	636

Se vzdržuje.

Mnogostanska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostansko porabiti, nego »Mollo-vo francosko žganje in sol«, ki je takisto bolisti utešujoče, ako se nanaša ž njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se prihrani kopeljem. Steklenica K 1-90. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi zahtevati je izrečno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (12-15)

Žatari sapnika

se ozdravljajo s pravilnim uporabljanjem rogaške slatine.

Proti zobobolu in gnilobi zob

Izborna deluje dobro znana antiseptična

Melousine ustna in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto ne manj kot 2 steklenici.

Edina zaloga.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinalnih vin, specijalit, najfinjših parafumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod t. t. d. (619-37)

Deželna lekarna Milana Leustek-a y Ljubljani, Resljeva cesta št. 1 poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu.

Darila.

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod dr. Tomaž Horvat, odvetnik v Ptuj, 40 kron 10 v. kot nabrano udmino za l. 1902 s prošnjo, da bi tudi drugi ptujski Slovenci, ki še do danes svoje narodne dolžnosti niso spolnili — in teh je še precejšno število — to kmalu storili. — Gospod Josip Rudež, graščak na Tolstemu vrhu 3 kron, kot »njemu podarjena bera št. Jernejških kaplanov«. — Gospica Pepca Zadnek-ova v Senožcah 1 krono, nabrano v veselji družbi z geslom:

»Vipavca dan's smo pili
Ciril-Metoda ne pozabili!« —
Gospica Lojzika Roš v Hrastniku 5 kron, nabrala pri igri »durak« — Gospa Milica Železnik-ova nabrala v veselji družbi pri gosp. Ivanu Rožniku na Viču pri dobrem vinu 6 kron z geslom:

»Kjer biva naš slovanski rod
Naj slavi Vaj Ciril Metod
Slovske ženske liberalne
Za družbo to požrtvovalne.«

Skupaj 54 kron 20 vin. — Živel darovalci in nabiralci!

Za učiteljski konvikt. Gosp. Ferdo Wigele Staritr pri Rakeku 3 kron, nabrane pri odhodnici gosp. Fr. Irowetza, blagajnika graščine »Sneperk« — Hvala! — Svoto smo izročili blagajniku gosp. Dimniku, ki s tem hvaležno potrjuje prejem.

Kettejev spomenik. Gospod Pavel Drenik v Ljubljani kot zbiratelj darov, je oskrbel postavljenje nagrobnega spomenika ter nam danes položil račune o dohodkih in troških. Darovi so znašali 298 kron 52 vin., stroški spomenika pa 249 kr. 24 vin. prebitek v znesku 49 kron 28 vin. pa se je naložil za stroške obranitve spomenika in popravila pri grobu. Račun je podpisan upravnistvo pregledalo in našlo v uzornem redu. — Upravnistvo »Slovskega Naroda«: Kopitar I. r.

II. Izkaz darovalcev podpornega društva za slovske visokošolce na Dunaju v dobi od meseca aprila do meseca oktobra 1902. Slavno hranilno in posojilno društvo v Ptuj 680 K (v prvem izkazu 880 K skupaj torej 1560 K. — Gospod Vilj. Pfeifer, državni poslanec, izročil je društvu 120 K, katere so darovali gg. dr. poslanci: Dr. Andrej Ferjančič, dr. Ant. Gregorič, Vilj. Pfeifer, Jos. Pogačnik, Ivan Plantan, Fran Povše, Fran Robič, Dr. Ivan Šustersič, Ivan Vencajz, Josip Žičkar, dr. Jan Žitnik — po 10 kron — in gospa Pahernik v Vuhredu (na Staj.) 10 K. — Gospod dr. Fran Rosina, odvetnik v Mariboru nabral je za društvo 120 K, katere so darovali: P. n. gg. Dr. Jernej Glančnik, odvetnik v Mariboru, 20 K, po 10 K so darovali veleč. gg. Dr. Anton Medved, c. k. profesor, Dr. Kovačič, prof. bogoslovja, dr. Ivan Glaser, odvetnik in dr. Fran Rosina odvetnik dalje so darovali gg. Rade Marzidovšek, vojaški duhovnik, 6 K, Anton Kolarič kaplan, 5 K, J. Vreže katehet 5 K, Ant. Korošec, urednik 5 K, Alojzij Čížek 5 K, dr. Silvo Hrašovec, c. k. sodni pristav 4 K: po 2 K so darovali gg. Jos. Čode, kaplan, Vekoslav Bahovec, c. k. oficijal, Josip Lichtenwalner, učitelj, dr. Franc Vovšek c. k. dež. sod. svetnik, J. Košan, c. k. prof. Anton Kukovič, nadučitelj na Polenškaku, Franjo Pavlič, c. k. poštni blagajnik, dr. J. Bežjak c. k. profesor, Henrik Schreiner, c. k. ravnatelj učiteljske J. Straki korni vikar: po 1 K so darovali, gg. Peče, c. k. poštni oficijal, Radovančič farmacevt, Koki učitelj v Studncah, Vendelin, trgovec ravno tam, Josip Čeh, nadučitelj pri sv. Jerneju, dr. Vladimir Snec, c. k. sodni prakt. Vekoslav Strmšek, nadučitelj v Medvedovem selu, neimenovani. Slavno posojilnica v Celju je darovala 100 K, Goriška ljudska posojilnica v Gorici 100 K, Sl. kmetiska posojilnica okolice ljubljanske 60 K, slavne posojilnice in sicer: v Slovenski Bistrici 40 K, v Postojni 40 K, v Črnomlju 30 K, v Brežicah 30 K, v Šmarji pri Jelšah 30 K, v Framu 20 K, v Ormožu 20 K, v Ribnici 20 K, v Logatcu (po g. Jak. Puklu) 20 K, v Gornji Radgani 20 K, v Alojzij Kremžar, mag. svet ik v p. 20 K, Jak Pukl posestnik v Mariji Enzersdorfu 20 K, (za stroške) 15 K, skupaj 35 K, dr. Klemens Seshun, dvorni in sodni svetnik na Dunaju (za upravne stroške 17 K 73 v; dr. Leopold Poljanec, c. k. profesor v Mariboru 10 K, sl. okrajna posojilnica v Ljutomeru 10 K, Anton Šlamberger c. k. notar v Kranju 10 K, dr. Nikolaj Tonkli, odvetnik v Gorici 10 K, Fran Hraštelj, župnik v Ribnici, sedaj župnik in dekan v Konjicah 10 K, Žiga Sežun, c. k. kontrolor blagajne drž. dolgov na Dunaju 10 K, sl. upravništvo »Slovskega Naroda« pošlje darilo gospe Cecilie Budinak nabrano na Kranjski gori 6 K 44 v, Ferd. Seidl real. prof. v Gorici 6 K, dr. Fr. Rosina odvetnik v Mariboru, pošlje darilo g. nag. dr. Feliks Ferka 4 K, in Franger-ja župnika pri sv. Marjeti 2 K. Slednjič so darovali gg. Dr. Jos. Vošnjak, zdravnik in posestnik v Slov. Bistrici 5 K, dr. Jos. Tomišek, c. k. prof. v Kranju, 4 K, dr. Fran Kogoj, zdravnik v Kranjski gori 4 K. — Za toliko blagih darov izreka društveni odbor najiskrenejšo zahvalo v vlnodno prošnjo, da blagovolje slovske domorodkinje in rodoljubi i nadalje pošiljati darove za to prepotrebno društvo I. društvenemu blagajniku gosp. dr. Klem. Seshun-u, dvornemu in sodnemu odvetniku na Dunaju I. Singerstrasse 7.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 23.

Dr. pr. 1221.

V petek, 14. novembra 1902.

Noviteta!

Tretjič:

Noviteta!

Maričon.

Lirična opera v treh dejanjih. Spisal M I, uglašbil Srečko Albini. Kapelnik H. Benisek! Režiser E. Aschenbrenner.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7 1/2 uri. — Konos po 10. uri. Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bode v nedeljo, 16. novembra.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 10 novembra. Marija Žabnikar, delavčeva hči 10 dni. Kolodvorske ulice 28. Življenske slabosti.

Dne 11 Marija Hiršal, stotnikova vdova 80 let. Poljanski nasip 14. Ostarelost. — Marija Maltesch, zasebnica 71 let. Selenburgove ulice 5, vnetje slepega črevesa.

V deželni bolnici:

Dne 8 novembra: Jernej Ostrež, gostač 77 let. Ostarelost in otrpenje srca.

Dne 9 novembra: Fran Bajuk lekarski pomočnik, 49 let jetika. — Franja Cesar, dninar, 41 let, srčna hiba.

Dne 10 novembra: Ludmila Črne, učiteljica 22 let, legar. — Matevž Cerar, delavec 76 let: Pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806-3 m. Srednji srčni tlak 756-0 mm.

Nov.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
12.	9. zvečer	741-2	7-7	sl. sever	oblačno	
13.	7. zjutraj	742-2	6-5	sr. vzhod	oblačno	
	2. popol.	741-8	9-8	sr. jvzhod	del. oblak.	0-0 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 7-5°, nor-male: 4-4°.

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljani soprog, oziroma oče, blagorodni gospod

Anton Kupljen

bivši c. kr. notar in hišni posestnik

danes dne 11. t. m. ob 10 uri zvečer, po dolgi, mučni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajočca, v 61. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega ranjkega bode v petek, dne 14. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti v Karlovinški ulici št. 3 na tukajšnje okoliško pokopališče.

Sv. maša zadušnjica se bode brala v soboto, dne 15. t. m., ob 8. uri zjutraj v tukajšnji mestni župni cerkvi. (2813)

V Celju, dne 11. novembra 1902.

Elizabetha Kupljen, soproga. — Mirko, Slava in Zora, otroci.

Več učenk za izdelovanje damskih oblek

se sprejme takoj v

Gradišče št. 17, hiša »Lininger«
prtilično. (2806-1)

Nabiralci naslovov

se proti primeru nagradi iščejo

za vse kraje.

Ponudbe pod »Adressbuch 50«, Praga, poste restante. (2807-1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiš. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Heifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m popoldne osonni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 58 m popoldne osonni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregence, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Heifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipako, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiš, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomestu, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiša. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiša. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregence, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal v Inomosta, Solnograda. — Praga iz Novoga mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novoga mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novoga mesta, Kočevja in ob 5. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer in ob 10. uri 25 m, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobra. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 8 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 56 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobra. (1)

Zmešane lase

kupuje v vsaki množini in po najvišjih cenah

Joe. Errath

(2549-12)

v Mokronogu na Dolenjskem.

Pred ponarejanjem se hrani z vzorcem in znamko.

Sol za želodec

Vsakdo čitaj!

Ceneno!

(1810)

Gosje perje

čisto novo, z roko cufano
1/2 kg sivega Nr. 0 84 kr.
1/2 " " Nr. 1 70 " "
1/2 " " Nr. 2 60 " "
razpošilja v 5 kilo poštinih zavojih proti poštenu povzetju **»S. Karasa«**, trgovina s posteljnimi perjem v Smihovu pri Pragi. Zamena je dovoljena

Trgovina z mešanim blagom

na izvrstnem kraju pri tovarni, kjer dela 3000 delavcev, z nizko davščino, se zaradi dvojne trgovine takoj proda. — Promet okoli 24.000 gld. Zaloga blaga za 8000 gld. Takoj plačati je treba 4000 gld. (2794-2)
Vpraša se pod: „**Stehere Zukunft 50**“ pri upravnistvu „Slov. Naroda“.

Gostilna

se vzame v najem ali na račun na dobrem prostoru v Ljubljani.

Ponudbe naj se pošljejo pod „Gostilna“ na uprav. »Slov. Naroda«. (2809-1)

Julija Schaumanna

deželne lekarnarja v Stockeravi. (2755-6)

Mnogo let že izpričano dietetično sredstvo za pospeševanje prebavljanja. Odstranjuje takoj želodčno kislino. Neprekošno za uravnanje in ohranjanje dobrega prebavljanja.

Dobiva se v vseh renom. lekarnah avstr.-ogrsko države. Cena 1 škatljice K 1-75. Razpošilja se po poštenu povzetju če se naroči najmanj 2 škatljici.

Glavna zaloga: deželna lekarna JULIJA SCHAUMANN v Stockeravi.

!! Redka prilika !!

Čudovito po ceni!

400 komadov za 1 gld. 80 kr.

Mično pozlačena, 36 ur natanko idoča ankerura s sekundnim kazalcem, s 3letno garancijo, 1 eleg. double verižica za gospode, en pristen srebrni prstan, fino pozlačen s tirkis kamnom za gospode ali dame; 1 par pristno srebrnih uhanov, oba c. kr. puncirana; 1 ff nastavak za smodke z jantarem; 1 ff žepni nožek; 1 prekrasni portmoné; 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov 3/4 zlata; 1 prelepo žepno toaletno zrcalce z etuiem; 1 lepo žepno pisalno orodje; 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 držalo za pisma, za vsakogar primerno; 36 komadov japonsko-kitajskih čudežnih orakelskih vedeževalcev, ki vzbujajo veliko veselost in poleg tega še 300 raznih predmetov, ki so za hišo potrebni. Vse skup z uro, ki je sama vredna tega denarja, stane **1 gld. 80 kr.** Odpošilja po poštenu povzetju ali če se denar prej pošlje. (2812-1)

„Versandhaus“

Ch. Jungwirth

Krakov F/5.

Riziko je izključen. Za neugajajoče se vrne denar.

!! Redka prilika !!

Stanovanje

(2736-2)

s 3 sobami in s pritlikino se odda takoj ali pa za 1. februar na mirno stranko.

Vpraša naj se: Ambrožev trg št. 24.

Pogreša se siv, črnolisast

(2792-3)

pes

(prepeličar), ki sliši na ime »Stoja«, z znamko št. 9. Isti naj se odda proti primerni nagradi na Kongresnem trgu št. 6.

Prošnja!

Vsled nesrečne pogodbe z g. Urbanem imamo štiri stranke stanovanja brez luči in zraka. Zato sem primorana, za tri stranke stanovanja iskati, in sicer: stanovanje s sobo in kuhinjo, stanovanje s 4 sobami in pripadki, in stanovanje z dvema sobama in pripadki **za takoj.** (2814-1)
Ponudbe prosim poslati na **Marijo Potočnik**, sv. Petra cesta št. 5.

Stanovanje

tik justične palače, obstoječe iz treh sob ter drvarnice, posebno pripravno za kako pisarno, odda se s 1. februarjem v najem.

Ponudbe sprejema **dr. R. Bežek**, c. kr. notar v Ljubljani. (2808)

200 hektolitrov

jako dobrega, belega in rdečega novega

vina

lastnega pridelka, iz najboljših leg,

prodam po jako ugodnih cenah.

Anton Laurinšek

Trška gora, Krško. (2811-1)

Reflektantom pošiljam na zahtevo vzorce.

Izognite se nakupa

manjvrednega in vmes še ponarejenega ruma!

Esence so zdravju škodljive.

Battle Axe Jamaica The Nectar of Jamaica.

rum je znan kot Vsaka izvirna steklenica se polni pod osebnim nadzorstvom tvrdke:

A. A. Baker & Co., London E. C.

Ta marka je v vseh kulturnih državah na svetu postavno varovana. V Ljubljani se dobiva pri Anton Staculu. (2555-12)

Božično darilo!

Zabava za velike in male.

GRAMOFONI od 15 do 125 gld.

Avtomati, v koje se vrže 10 vln., za gostilničarje jako dobičkanosni.

Prodaja se tudi na obroke.

Zahtevajte moj veliki ilustrirani cenik.

Velika zaloga plošč.

Vse plošče se lahko zamenijo pri

Rudolfu Weber-ju

(2412-12) urarju

v Ljubljani, Stari trg št. 16.

Poje, se smeje in govori v vseh jezikih.

Čaj Čajová konvice

je mešana iz najboljših vrst kitajskega, indijskega in cejlonskega čaja v katerih deželah, kakor znano, se že dolgo let prideluje čaj. Dočim pa se je dosedaj uporabljal edino le kitajski čaj, obstoji **»Marke Theekanne«** iz zmesi, ki združuje prednosti in lastnosti čaja vseh teh dežel ter tako nudi popolnejšo pijačo. Splošno rečeno daje Kitajski čaj vedno čaj, ki je nedosežen, kar zadeva finost in blag okus; indijski čaj se nasprotno odlikujejo po močnem in izdatnem poparku (Aufguss), dočim imajo cejlonski čaj sicer intenziven, toda jako aromatičen okus. **Te tri lastnosti, združene z dolgoletno izkušnjo in strokovnim mešanjem, napravljajo čaj »MARKE THEEKANE«** kot pijačo, ki združuje

„finost kitajskega čaja“ — „aromo cejlonskega (angl.) čaja“ — „izdatnost indijskega čaja“

in zato je smatrati kot najpopolnejšo marko.

Kdor ljubi čisto dobrega čaja, naj si preskrbi zavitek za poskušnjo pri:

Mihaelu Kastnerju, Kham & Murniku, Antonu Staculu.

(2805-1)

Ustanovljeno 1870.

Perilo

Ustanovljeno 1870.

za gospode, dame in otroke

(lastni izdelki)

(2870-3)

priporoča v nedosežni izberi renomirana

trgovina s perilom

Mestni trg 8. **C. J. Hamann** Mestni trg 8.

Zalagatelj perila več častniških zavodov.

Perilo po meri se izgotavlja v najkrajšem času. — Natančno delo in znano dober kraj.

Preje v konkurzu se nahajajoča manufakturna zaloga „pri Amerikancu“

se bode

(2712-3)

od četrтка, dne 6. novembra t. l.

nadalje

v Ljubljani

Stari trg št. 1

(preje F. Detter)

ceno prodajala.

V prodajo spadaoči predmeti se ogledajo lahko brez kupovalne sile in se le omenja, da s prodaja

perilno blago že . . . od 6 kr. naprej
lepi barhenti za bluze „ 16 „ „
zimsko oblačilno blago „ 25 „ meter naprej.
Prodaja se samo od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne.

Tudi se oddajo večje partije trgovcem.

Poskusite
J. Klauer-jev, Triglav
naravni rastlinski liker:
Ogreva in oživlja želodec in teló.
Probuja tek in prebavo.
Daje dobro spanje. (415-224)
Edini založnik in imetnik:
Edmund Kavčič v Ljubljani.

Vsak petek
v gostilni „pri zlati ribi“
sveže
morske ribe.
Z velespoštovanjem
F. Rozman
gostilničar.
(2738-2)

Gospodu lekarničarju
GABRIJELU PICCOLI
v Ljubljani.
Vaše zeleznato
vino sem s prav
dobrim uspehom vpo-
rabljaj pri neki gospé,
ki je dolgo trpela na
živcih. — Prosim Vas
torej, da mi dopsiljete
še šest steklenic zgo-
raj navedenega vina.
Dr. L. Fürber
c. kr. štabni zdravnik.
V Gorici, 6. ju-
nija 1901. 4. (1507-10)

Ciril Metodov koledar 1903 izide!

— Cena 1 krono —
po pošli 20 vin. več. (2796-2)
— Naročila sprejema —
Tiskarna Slatnar v Kamniku.

INDRA TEA
Najfinejši in najboljši čaj na svetu!
Od letine 1902 je že došel.
Ponudbe za Avstro-Ogrsko sprejema:
Indra tea Imp. Comp. Zagreb.
Glavno skladišče: **Ivan Perdan v Ljubljani.**
Nadalje se dobiva pri:
Peter Lassnik, Anton Kane, M. Spreitzer, Viktor Cantoni, F. C. Praun-
seiss v Ljubljani. — Viljem Müller v Kranju. — Leblinger & Bergmann
v Ljubljani. — Franc Dežman v Trbovljah. — F. X. Auman v Krškem. —
Leon dell Cott v Brezicah. (2516-9)

Izšel je krasen slovenski
skladni koledar
za trgovine, obrte, urade, pisarne, šole
in posameznike v moderni in elegantni
obliki v založništvu trdke (2390-8)
Ivana Bonača v Ljubljani.
Cena je vzlic okusni izdelavi zelo nizka,
samo 70 vin. s pošto 80 vin. več.
Znesek naj se blagovoli v znakah ali po
nakaznici naprej vposlati.
Prekupci dobe velik rabat in se na zahtevo dopsilje cenik.
Trgovci porabijo istega lahko kot novoletno
darilo in se brezplačno utisne njihova firma.
Da ne bode, ako koledar kmalu poide,
prepozno, prosim g. naročnike, da se čim
preje oglašé, ker se bode na take v prvi
vrsti pri razposiljati oziralo.

Vsi g. krčmarji in vinski trgovci
kakor tudi privatne osebe
se vljudno vabijo
na naročbo vin
iz najbolj slovečih vinskih goric metli-
škega okraja; odda se vsaka množina na
kolodvor v Rudolfovo postavljena. Tudi
se preskrbi dobra posoda na posojilo;
cena vin po dogovoru.
Ako bi slučajno kateri krčmar v
Ljubljani hotel svoj prostor in krč-
marsko koncesijo v najem dati,
se prosi, da to blagohotno naznani uprav-
ništvu »Slov. Naroda«, kjer se izve tudi
naslov. (2771-3)

Pisar
oženjen, izurjen v vseh odvetniških in
notarskih poslih, želi **takoj vstopiti.**
Sprejme tudi druge pisarniške službe.
Ponudbe pod: „Stalnost“ poste
restante, **Celje.** (2778-3)

Ugodna prilika!!
Pri podpisani tvrdki se dobi **loko-**
mobilni stroj za 20-25 konjskih
moči in **kotel** za 16 konjskih moči.
Prevzame se lahko takoj, plačati je
v 10ih letih.
Fran Stupica
(2795-2) Marije Terezije cesta štev. 1.

Prešernove poezije
v novi popolni izdaji 3 žiljenjem, literarno-
zgodovinskih kritični in estetično oceno. —
Uredil A. Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeče
usnje 3 zlato obrezo) 3 H. po pošli 3 H. 20 h.
Založništvo **L. Schwentner v Ljubljani.** (1832-44)

Naznanilo in priporočilo.
Dovoljujem si slavnemu občinstvu vljudno naznaniti, da sem prevzel
špecerijsko in delikatesno trgovino
F. Berganta
na sv. Jakoba trgu, nasproti cerkve,
kjer bodem imel v zalogi vedno sveže blago špecerijsko, kakor tudi vsikdar
sveže klobase, klobasice, šunko, salami itd.
Priporočam se za prijazno naklonjenost in mnogobrojna naročila ter bilježim
z najodličnejšim spoštovanjem
ANTON PRÖCKL
trgovina s špecerijskim blagom in delikatesami.

Nova trgovina.
Usojava si vljudno naznaniti, da sva otvorila začetkom t. m.
popolnoma novo urejeno
trgovino z manufakturnim blagom
na Sv. Petra cesti št. 4.
Priporočujoča se za obilni obisk, zagotavlja za solidno in
točno postrežbo ter bilježiva z odličnim spoštovanjem
Kotzbek & Kostevc.
(2763-5)

Zobozdravnik
Dr. Edvard Bretl
naznanja (2770-2)
da se je preselil s svojim atelijejem (preje
dr. Frlan) iz Špitalske ulice štev. 7
na vogel Špitalske ulice in Glavnega
trga, uhod pred Škofijo štev. 1.

Češnik & Milavec
Ljubljana, Lingarjeve ulice
priporočata slavnemu občinstvu svoje lepe
zaloga raznovrstnega blaga
za
jesensko in zimsko
Cene **sezona.** nizke. (2274-6)

Prodaja konkurzne mase
manufakturnega blaga **Konrad Schumi-jeve konkurzne mase**
v **Prešernovih ulicah štev. 1**
se bode od sobote 15. novembra t. l. pričenshi na drobno in debelo po nizkih cenah prodajalo.
Oskrbništvo konkurzne mase.
(2815-1)